

Kokousmuistio

7.6.2021

 VN/16699/2021
 VN/16699/2021-VM-13

 Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja
 digitalisaatiohanke

Kuntajaoston kokous 5/2021

Aika perjantai 4.6.2021 klo 12.00-14.00

Paikka TEAMS

Läsnä	Jani Heikkinen VM	puheenjohtaja
	Suvi Savolainen VM, paikalla 12.44 asti	varapuheenjohtaja
	Sami Salonen OKM	
	Pilvi Rantanen STM, poissa	
	Jaana Walldén VM, poissa	
	Tero Tyni VM	
	Laura Saijonmaa YM, sijainen Jarmo Toivonen	
	Päivi Väisänen-Haapanen Suomen kuntaliitto	
	Matti Mäkelä Turun kaupunki	
	Mika Itänen Seinäjoen kaupunki	
	Janne Airaksinen Lapinlahden kunta	
	Riitta Pitkänen Pohjois-Pohjanmaan liitto	
	Susanna Lammassaari Lapin aluehallintovirasto	
	Ulla Suomela VM	sihteeri

Asiantuntijat Paula Vieresjoki, Salivirta Oy

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 12.00

2 Ilmoitusasiat

Todettiin jaoston jäsenten poissaolot, sijaiset ja asiantuntijat.

3 Kokouksen esityslista

Hyväksyttiin 28.5.2021 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

4 Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (22.4.2021, 4/2021) kokousmuistio.

 Postiosoite
 Postadress
 Postal Address
 Valtiovarainministeriö

 Käyntiosoite
 Besöksadress
 Office

 Puhelin
 Telefon
 Telephone

 Faksi
 Fax
 Fax

 s-posti, internet
 e-post, internet
 e-mail, internet

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 29 516 001
 35 829 516 001

valtiovainministerio@vm.fi

5 Jaoston tilannekatsaus ja työn eteneminen

Todettiin tiedoksi jaoston tilanneraportti. Kevään suunnitellut kartoitukset on tehty. Seminaarin suunnittelu on saatu toteutettua. Aloite valtionavustusten kirjanpidon ja maksatusten kehittämisestä on käsitelty 9.6. pidettävässä ohjausryhmän kokouksessa. Investointinyrkin työ on aloitettu. Ensimmäisessä vaiheessa tarkastellaan investointiavustusten kokonaisuutta. Data-analytiikkakartoitusta on jatkettu. Eri va-viranomaisilta on pyydetty vielä lisääaineistoja. Tavoitteena on, että tuloksia voitaisiin tarkastella syksyn ensimmäisessä kokouksessa. Väliraportin kirjoittaminen käynnistyy seminaarin jälkeen. Luonnosta tarkastellaan syksyn kokouksessa. Tietovarantokyselyn suunnittelu aloitetaan. Tavoitteena on selvittää mitä tietoja kunnilta pyydetään valtionavustuksen yhteydessä ja selvittää automatisoinnin mahdollisuudet.

Aikaisemmat haasteet, ongelmat ja muutostarpeet on saatu ratkaistua.

6 Työ- ja kokoussuunnitelma

Hyväksyttiin päivitetty työsuunnitelma syksyn työskentelyn pohjaksi. Syksyn työ jatkuu tietovarantoon liittyvien kysymysten selvittelyllä. Automatisoinnin lisäksi tarpeen on tarkastella miten kunnanrakennetta on tarvetta tarkastella tasolla, yksikkö- tai toimialarakennetasolla. Tätä tunnistamiseen liittyvää tarkastelua tehdään Tietovarantonyrkissä.

Syksyn työ tulee keskittymään valtionavustuskäytänteisiin liittyvien kehittämis ehdotusten työstämiseen. Investointiavustuksia työstetään investointinyrkissä. Nyt toteutetulla kyselyllä on saatu palautetta hankeavustamiseen liittyvistä käytänteistä. Hankeavustamisen käytänteitä työstetään lisäksi hanketoimiston johdolla. Työn etenemistä tarkennetaan vielä. Lisäksi tarkastellaan järjestöjaoston loppuraportin kehittämis ehdotuksia yleisavustamiseen liittyen sekä muita kartoituksissa ja jaoston työssä esiin nousseita kehittämis ehdotuksia. Todettiin, että hyviä käytänteitä tulee työstää poikkihallinnollisesti sekä tuottaa konkreettisia esimerkkejä. Metropolipolitiikan yhteistyöryhmän kanssa toteutetaan maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvien avustusten suunnitteluun liittyvä kokeilu syksyn 2021 aikana. Suunnittelu käynnistyy 8.6. Vaikuttavuuslähtöistä lähestymistapaa pidettiin hyvänä. Toista kokeilua ei ole resurssien vuoksi mahdollista toteuttaa. Todettiin, että kuntien yhteishankkeita on tarpeen tarkastella omana kehittämis kohteena.

Jaoston kehittämis ehdotukset koostetaan maaliskuun aikana ja lähetetään lausuntokierrokselle. Sen jälkeen kehittämis ehdotukset viimeistellään toukokuun aikana ja jaoston työn päätteeksi pidetään loppuseminaari.

Riskienhallinnasta toteutetaan oma kysely viikolla 23. Vastausaika päättyy viikolla 25.

Hyväksyttiin kokoussuunnitelma syksyn kokouksien pohjaksi. Kokousaikataulusta toteutetaan oma kysely myös viikolla 23-25.

7 Hakija- ja myöntäjätyöpajojen tulokset

Todettiin tiedoksi hakija- ja myöntäjätyöpajojen tulokset. Jaoston käytössä on myös kattavammat raportit työpajoista. Työpajojen tuloksia viety myös tietojärjestelmäkehitykseen sekä esitelty hanketoimistolle.

Käytiin keskustelua pysyväisluonteisesta avustamisesta ja sen käsitteestä. Esimerkkeinä pysyväisluonteisesta avustamisesta esille nostettiin etsivä nuorisotyö ja kerhotoiminta. Erilaisten avustusten prosessit eroavat toimintamallin ja järjestelmän osalta toisistaan. Digitaalisten palveluiden toteuttaminen on helpointa, mutta toimintamallin, vaikuttavuuden ja kulttuurin muutoksen toteuttaminen vaikeinta.

Uuden toimintamallin konkretisointia tarvitaan. Lisäksi toimintamallin vaatiman uuden työn määrä ja resursointi aiheuttavat huolia. Osaan kysymyksiä ei vielä ole vastauksia. Konkreettiset esimerkit selkeyttävät toimintamallia. Konkreettisia kokemuksia saadaan Metropolipolitiikan kokeilusta. Avustustoiminnan suunnittelussa tulee yksittäisten avustusten sijaan tarkastella teema-alueita ja isompia kokonaisuuksia. Järjestelmän toteuttaminen on helppoa, mutta uuden toimintamallin toteuttaminen on vaikeampaa ja ei voida vaatia liian suurta hyppyä.

Sovittiin, että väliraporttiin nostetaan pienten toimijoiden ja kuntien näkökulmaa. Järjestelmään liittyvät näkökulmat ja tekniset asiat jätetään pois.

8 Hakija- ja myöntäjäkyselyn alustavat tulokset

Todettiin tiedoksi hakija- ja myöntäjäkyselyn tulokset. Tuloksia tarkastellaan taustakysymyksittäin vielä ja havainnot tuodaan seuraavaan kokoukseen. Esittelyssä oli myös uusi valtionavustustoiminnan logo ja kalvopohjat. Logo kuvaa puuta ja värit eri valtioavustuspalveluita. Väreissä on huomioitu sekä valtionvarainministeriön että Valtiokonttorin värimaailma.

Hakijoiden vastauksissa on painottunut varhaiskasvatus ja koulutus. Käytiin keskustelua vielä kunnan yksikkörakenteen tunnistamisesta. Todettiin, että tietoa avustustoiminnasta tarvitaan kuntarakennetta tarkemmalla tasolla. Haasteena on, että kunnat ovat järjestäneet toimintansa eri tavoin. Soten osalta tullaan tarvitsemaan vielä maantieteellistä tunnistamista. Tietovarantonyrkin työn yhteydessä selvitetään, mitä luokitteluja kuntien yksiköistä on olemassa ja miten niitä voidaan hyödyntää.

9 Väliraportin sisältöluonnos

Hyväksyttiin väliraporttiluonnos työn pohjaksi. Väliraportissa kuvataan kuntien avustustoiminnan tilannetta.

10 VA hankkeen tilanne

Valtionavustuslain harmaan talouden pykälät ovat kommentoitavana lausuntopalvelussa: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=b4d536a5-862b-4899-8693-3cbf797f8bd0> Lausuntoaika päättyy 5.8.2021. Säädosmuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2022.

Valtionavustustoiminnan sanaston ensimmäinen osa on julkaistu: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163064> Sanaston ensimmäinen osa koskee avustustoimintaa. Sanaston toisen osan lausuntokierros on päättynyt. Toisen osan sanasto koskee vaikuttavuuden osuutta.

Järjestöjaoston loppuraportti on julkaistu: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163145>. Järjestöjaoston loppuraportti on myös lausuntokierroksella: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=207fd27a-50b3-47e0-a0fb-2f23234210a4> Lausuntokierros päättyy 6.8.2021. Järjestöjaoston työn jatkoksi tullaan esittämään toimeenpanoryhmän perustamista. Sen tehtävänä on viedä ehdotukset käytäntöön.

Valtionavustustoiminnan kehittämisestä on julkaistu uusi kolumni: <https://vm.fi/-/suomi-nayttaa-suuntaa-valtionavustustoiminnan-kehittamisessa>. Sen taustalla on ollut valmistunut arviointi valtionavustustoiminnan uudistamisen vaikutuksista tiedon julkisuuden, avoimuuden ja hyödyntämisen näkökulmista. Raportissa on vertailtu edellä mainitun teemojen lisäksi valtionavustustoimintaan eri maissa. Päätettiin, että raportin laatinut Leena Rantala kutsutaan jaoston kokoukseen esittelemään työn arvioinnin tuloksia.

Käyttöönottosuunnittelu on edennyt. Luonnos käyttöönottoryhmiksi on esittelyssä ohjausryhmän kokouksessa 9.6. Palosuojelurahasto pilotoi syksyllä 2021 haun julkaisua ja keväällä 2022 hakemista ja hakemuksen käsittelyä. Pilotointi koskee järjestöjen yleisavustuksia. Syksyllä 2022 käyttöönottoa tullaan laajentamaan rahaston erityisavustuksiin. Syksyllä 2022 käyttöönnotot laajenevat 1-2 kahteen viranomaiseen. Lisäksi on käyttöönottoprojektien liittyen tunnistettu rooleja ja vastuita ja valmisteltu valmennus- ja koulutuspaketteja.

11 Sidosryhmähankkeiden tilanne

Todettiin, että tulevaisuuden kuntapolitiikan työtä tarkastellaan syksyn toisessa kokouksessa.

Todettiin tiedoksi SOTE-uudistuksen tilanne. Työ on etenemässä valiokunnista eteenpäin. Järjestökenttä on ollut kiinnostunut siitä, miten avustustoiminta tulee muuttumaan uudessa mallissa. Hyvinvointialueet eivät ole valtionapuviranomaisia. Mahdollisten avustusten jakaminen rinnastetaan kuntien avustustoimintaan.

12 Muut asiat

Todettiin, että kuntien valtionavustuskäytänteiden webinaari pidetään 9.6. kello 9-12. Webinaari tullaan tallentamaan.

Todettiin, että kuntaministeri Sirpa Paatero on julkaissut kolumnin valtionavustustoiminnasta. <https://vm.fi/-/kuntien-valtionavustustoimintaa-uudistetaan>

Mahdollisesti muita esille tulevia asioita ei ollut.

13 Seuraava kokous

Kuntajaoston seuraava kokous pidetään 4 syksyllä 2021, TEAMS. Seuraavan kokouksen esityslistalla: Väliraportti, data-analytiikkakartoituksen tulokset, tietovarantokyselyn toteuttaminen ja päivitetyn riskienhallintakyselyn tulokset

14 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.53

Pöytäkirjan vakuudeksi,

Ulla Suomela, erityisasiantuntija, kuntajaoston sihteeri

Liitteet -

Jakelu Kuntajaoston jäsenet

Tiedoksi Ohjausryhmä
Hankeikkuna